VILAG PROLETARJAI, EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XV. évfolyam, 4413. szám

4 oldal, 20 bani

1959, május 14, csütörtök

Lapunk tartalmából

— Készülnek a kulturversenyre (2. old.)
— Sport (2. old.)
— Munkaülés az Állami Filharmóniánál (2. old.)
— A Marsnak mesterséges holdjai vannak (2. old.)
— Jegyzetek a Solidaritatea asztalos szövetkezetből (3. old.)
— Növekszik az ujitások száma (3. old.)
— Sokrétü munka a csálai állami gazdaságban (3. old.)
— A genfi külügyminiszteri értekezlet (4. old.)
— A Béke Világtanács jubiláris ülésszaka (4. old.)
— Manolisz Glézosz szabadonbocsátásáért (4. old.)

A Román Népköztársaság külügyminisztere fogadta a Mongol Népköztársaság nagykövetét

Avram Bunaciu, a Román Népköztársaság külügyminisztere május 12-én kihallgatáson fogadta Bajanbatorin Ocsirbatot, a Mongol Népköztársaság bukaresti rendkivüli és meghatalmazott nagykövetét, aki rövidesen átnyujtja megbizólevelét.

Emeljük a szocialista verseny szinvonalát

A szocialista verseny keretében dolgozóink kiváló termelési eredményeket érnek el. Nemrég a május elseje tiszteletére teljesitett kötelezettségvállalások kitünő alkalmat nyujtottak az üzemek, vállalatok, intézmények, termelőszövetkezetek dolgozóinak, hogy kiváló eredményeket érjenek el.

Városunk és rajonunk területén egymásután születtek nagyszerü termelési eredmények. A szerszámgépgyártók a tervfeladatok jelentős tulteljesitése * mellett mintegy 300.000 lej értékü terven felüli megtakaritást valósitottak meg. A vagonépitők május 1 tiszteletére kezdték meg nagy sikerrel az automata fékkel müködő nyolcvantonnás billenő tehervagonok sorozatgyártását. A December 30 üzem 196 százalékban valósitotta meg önköltségcsökkentési feladatát. Huszonkét helyiipari vállalatban ebben az évben több mint hat millió lej tervenfelüli megtakaritást érnek el a kisgépesités bevezetésével. Az aradi vállalatokban dolgozó 430 munkabrigád közül az év első négy hónapjában elért kitünő eredményekért 123 elnyerte az élbrigád cimet. A Bernáth Andor gépjavitó központ dolgozói nyolc százalékkal tulteljesitették össztermelési tervüket. A szocialista verseny fokozott és állandósult lendülete hozzájárult ahhoz is, hogy a pankotai Rasaritul hajlitott butorgyár a szakmában országos viszonylatban elnyerje az élenjáró cimet.

A szocialista versenyek során számos kiváló csoport és egyéni eredményt értek el. Az épületelemgyárban a Dabu Gheorghe által vezetett vasbetonbrigád, a Dimitrov-gyárban Kiss Gyula 1-es számu IMSz-brigádja, a Ranghet-gyár szereldéjében Stan Petru csoportja, a Plastica termelőszövetkezet ifjusági csoportja és számos brigád, valamint munkacsoport kiváló eredményekkel büszkélkedhet. Egyénilek a Ranghet-gyárban Schneider Adám, Takács Erzsébet, a Fierarul gyárban Farkas Anna, Crestea Nicolae, a Coopmetalban Gémes Kálmán, Zaban Carol, a Teba-gyárban Kovács Magda, Schlechter Rozália, a Helyi Épitőanyagipari Vállalat csálai téglagyárában Iovan Florian, Pesteanu Petru és a többi üzemben is százan és százan értek el magasan kiemelkedő termelési eredményeket.

Az eddigi sikerek arra kötelezik az üzemek dolgozóit, hogy a szocialista verseny lendületét tovább fejlesszék. Szüntessék meg mindenütt és véglegesen a szocialista verseny kampány-jellegét. Szép és becsülnivaló, ha a történelmi évfordulókat, ünnepnapokat az általánosnál kimagaslóbb termelési sikerekkel köszöntjük. De legyen általános a szocialista veresny fokozott lendülete, valósuljanak meg állandóan ujabb és ujabb emlitésre és dicséretre méltó termelési eredmények. Örvendeztessük meg pártunkat és kormányunkat, szeretett hazánk egész népét népgazdaságunk további fejlesztését biztositó nagyszerü sikerekkel, egyre jelentősebb megtakaritásokkal, jobb, szebb, több és olcsóbb áruval.

Természetesen továbbra is a párttagoknak és tagjelölteknek kell élenjárniok. Nekik kell követendő példát mutatniok munkatársaiknak, segiteniök, ösztönözniök a gyengébbeket. Az alapszervezetek végezzenek állandó politikai felvilágositó és mozgósitó tevékenységet, vonják be a pártonkivüli aktiva minden tagját a szocialista verseny állandó lendületének biztositásáért folyó harcba.

Az üzemi bizottságok és szakszervezeti csoportok foglalkozzanak élénkebben a kérdéssel, legyenek a szocialista verseny állandó mozgató erői gondoskodjanak az eredmények és az eredményeket elért dolgozók állandó népszerüsitéséről. Gondoskodjanak arról is, hogy a szocialista verseny eredményeinek napi nyilvántartását az üzemekben bárki bármikor megtekinthesse, hiszen ez is kitünő eszköz a verseny lendületének további fokozására.

Az üzemek technikai és adminisztrativ vezetői tartsák további feladatuknak a legjobb munkakörülmények állandó biztositását. Anyag, nyersanyag legyen idejében a helyén, a szerszámok és gépek állandó jókarbantartása biztositsa szüntelenül a termelés zavartalan menetét. Fokozzuk tovább a szocialista verseny lendületét, legyen a verseny állandó jellegü eszköze a szocialista termelés naponta megvalósuló győzelmeinek.

Képviselők találkoznak választóikkal

Szentmártonban a néptanácsi képviselők állandó szoros kapcsolatot tartanak választóikkal. Rendszeresen beszámolnak a feladatok teljesitéséről, ugyanakkor arra törekszenek, hogy a választópolgárok által felvetett kérdéseket idejében rendezzék. A közelmultban például tizennégy képviselő találkozott választóival. Ezalkalommal számos választókerületben rámutattak a fogyasztási szövetkezetben megnyilvánuló hiányosságokra. Kérték, hogy a szövetkezet vezetősége rendszeresebben foglalkozzék az üzletek ellátásával.

Többen javasolták, hogy minden állampolgár tartsa kötelességének a szövetkezeti részvény befizetését s ezzel járuljon hozzá a fogyasztási szövetkezet önálló pénzgazdálkodásához.

Műanyaggal helyettesitik a bronzot

A CFR főműhelyben többek között keresztfej szánlemezeket, kerékagy csapágy vezetékeket és más különböző mozdonyalkatrészeket gyártanak bronzból. A takarékosságért folyó hazafias mozgalom arra ösztönözte a főműhely dolgozóit, hogy behatóan tanulmányozzák munkahelyükön a minél nagyobb fémmegtakaritás lehetőségeit. A bronz helyettesitésére alkalmasnak igérkezik a textolit nevü müanyag, amelyet a nagy kopásnak kitett mozdonyalkatrészek gyártására használnak.

Mi a textolit? Alapanyaga hulladék rongy és fenolikus gyanta-keverék, amelyet könyök présgép segitségével könnyen és rendkivül gyorsan állithatnak elő.

A CFR főműhely öntudatos dolgozói elhatározták, hogy saját erejükből elkészitik a szükséges présgépet, amely nemcsak bronz megtakaritáshoz vezet, de ugyanakkor egész sor munkafolyamatot küszöböl ki. A bronz-alkatrészek gyártásánál ugyanis az öntés, valamint az öntvény megmunkálása szükséges. Ezek a textolit gyártásánál elmaradnak.

Hosszas és önfeláldozó munka után a napokban elkészült a könyökprésgép és mindjárt a próbakisérleteknél nagyszerüen bevált. Kisérletképpen eddig a 32600 sorozatszámu mozdonyok egyes alkatrészeit, nevezetesen keresztfej szánlemezeket gyártottak. Egy ilyen alkatrész gyártási ideje mindössze 5 perc. Az egy géphez szükséges 4 keresztfej számlemez 14,50 kiló sulyu, ami egymagában elárulja, milyen jelentős bronzmegtakaritást érhetnek el a jövőben az uj eljárás alkalmazásával. Az emlitett alkatrészeken kivül a közeljövőben kerékagy csapágyak vezetékét, azonkivül számtalan más szükséges alkatrészeket fognak a könyökprésen gyártani. Szükséges még megemlitenünk, hogy a gép kisebb-nagyobb méretü alkatrészek gyártására egyaránt alkalmas.

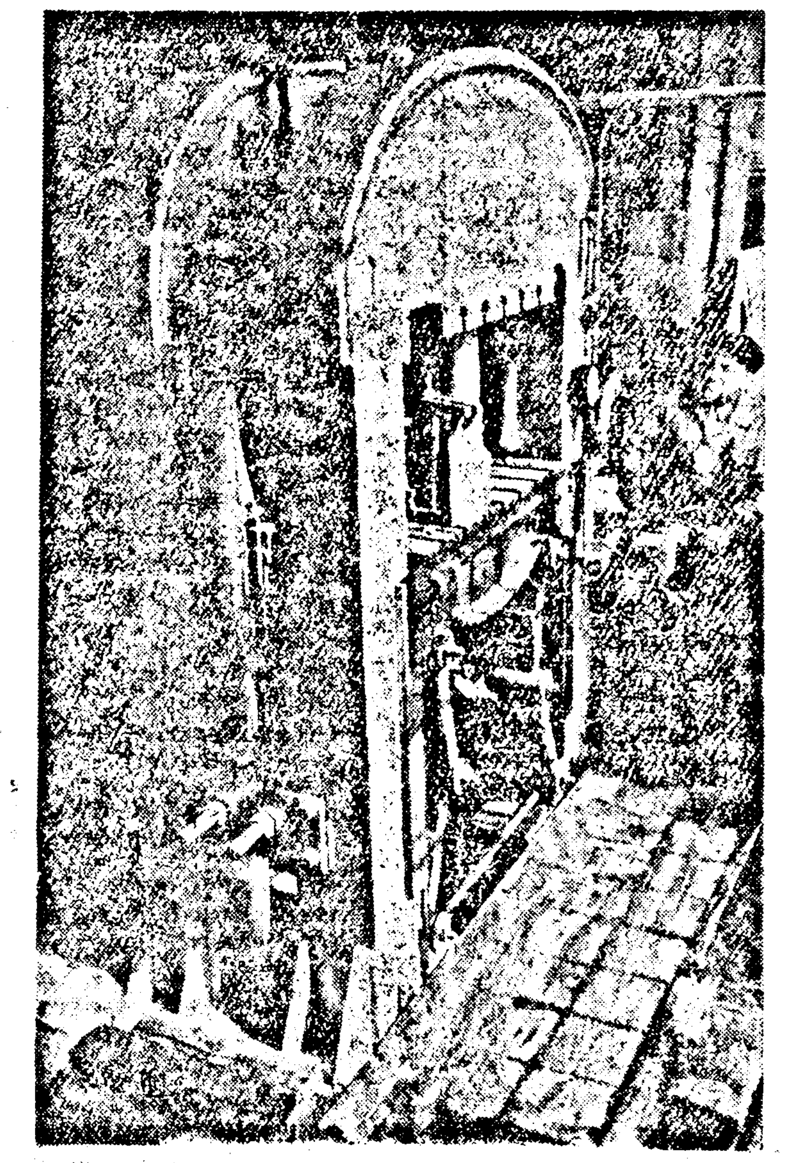

Képünk a könyökprésgépet ábrázolja

Ahol a reszelőket javitják

A Vörös Hadsereg utján egy szerény házban huzódik meg az IOIL reszelőjavitóműhelye. Ócska, elhasznált reszelőkből ujakat készitenek itt. A régieket előbb simára köszörülik, majd ujra vágják és edzik.

A mühely havonta 2—3 százalékkal tulteljesiti tervét és kitünő minőségü munkát végez. A legnagyobb reszelőtől a legkisebbig, különböző alaku és célu reszelők készülnek el itt a legjobb kivitelben. A dolgozók közül Trapp János gyalus jóminőségü munka mellett átlag 5—15 százalékos tulteljesitéssel dolgozik. Csizmás János edző igen nagy figyelemmel végzi munkáját és havonta 20 százalékkal teljesit többet. Hasonlóképpen jól dolgozik Horhat Ioan reszelő-vágó is.

A magyarországi mezőgazdasági küldöttség látogatása

A hazánkban tartózkodó magyarországi mezőgazdasági küldöttség, élén Dögei Imre elvtárssal, a Magyar Népköztársaság földmüvelésügyi miniszterével, kedden ellátogatott a dragalinai állami gazdaságba és a ciulnitai gépjavitó központba. (Agerpres)

Ujabb fém- és anyagmegtakaritásra tettek vállalást

A CFR fütőház fiataljai az elmult évben is szép megtakaritásokat valósitottak meg. A resicai ifjak fémtakarékossági felhivására, valamint a nyolc fővárosi iparvállalat országos jellegü takarékossági kezdeményezésére válaszolva, a CFR fütőház fiataljai már az év elején jelentős felajánlásokat tettek és azokat május 1 tiszteletére be is váltották.

Nemrég elemezték az ezen a téren elért eredményeket. A lehetőségek figyelembevételével vállalták, hogy az év végéig ujabb jelentős megtakaritásokat valósitanak meg. Igy többek között a fémanyaggal való gondosabb gazdálkodás révén további 10.000 lej értékü megtakaritást érnek el, a fajlagos anyagfogyasztás csökkentésével pedig ujabb 250.000 lejt takaritanak meg év végéig. Az akcióban az IMSz-brigádok járnak az élen.

Ünnepi ülés Gala Galaction akadémikus 80. születésnapja alkalmából

A Román Népköztársaság Akadémiája kedden délután ünnepi ülést tartott Gala Galaction akadémikus 80. születésnapja alkalmából.

Az ülésen részt vettek az Akadémia Elnökségének tagjai, az Akadémia tagjai, levelező tagjai, irók, müvészek.

Az ülés elnökségében helyet foglaltak Iorgu Iordan akadémikus, az Akadémia alelnöke, Vasile Malinschi, Tudor Arghezi, Tudor Vianu és Alexandru Graur akadémikusok.

Iorgu Iordan akadémikus az ülést megnyitó beszédében kiemelte Gala Galaction akadémikus irodalmi alkotásának rendkivüli értékét.

Ezután Tudor Vianu akadémikus beszélt Gala Galaction személyiségéről és Al. Philippide, az Akadémia levelező tagja méltatta Gala Galactiont mint elbeszélőt és regényirót.

Az utolsó simitások

A Bernáth Andor gépjavitó központban dolgozik Nagy Ferenc és csoportja. A mesterséges esőképző gép alkatrészeit állitják össze, tervüket átlagban 148 százalékban teljesitik. Képünkön a csapatvezető az elkészült alkatrészek ellenőrzését végzi.

Hirek a Koreai Népi Demokratikus Köztársaságból

Lelkes épitőmunka

A Koreai Munkapárt felhivta a koreai népet: fokozza erőfeszitéseit és a koreai ősi regék hősének, Csihonlima táltosparipának sebességével haladjon előre a szocializmus felé. A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság városainak és falvainak utcáin, a napilapok oldalain számtalan kép látható, melyek munkaruhába öltözött koreai munkást ábrázolnak a mesebeli paripa hátán.

Csihonlima története nemcsak elbüvölő népi legenda. A naponként sokezer li-t beszáguldó táltosparipa a koreai nép által véghezvitt nagyszerü tettek meggyőző jelképe és megtestesülése is. A háboru utáni években a Koreai NDK ipari termelése évenként több, mint 40 százalékkal emelkedett. Vajon ez a szám nem mesébe illő ugrást jelent-e?

Az 1950—53-as háboru következtében a Koreai NDK ipara rendkivül sokat szenvedett. Ma már a háborus pusztitásokat helyrehozták és a koreai ipar, a fém, épitőanyag, mütrágyatermelés terén nemcsak a belső szükségleteket képes kielégiteni, de exportra is termel. A Koreai NDK saját maga állitja elő a számára szükséges ipari felszerelések nagyrészét. Az elmult év végén elkészültek a „Csihonlima" védjegyü első koreai traktorok, teherautók és más gépek. Ebben az évben a traktorok és tehergépkocsik ezrei hagyják majd el a koreai gyárakat.

A koreai dolgozók nap-nap után nagyszerü tetteket hajtanak végre a szocializmus épitésének nagy müvében. Tavaly ősszel például a phenjani 2. számu épitkezési tröszt gépesitett brigádja 20 nap alatt szerelt össze egy ötemeletes, 144 lakásból álló, vasbeton előregyártott anyagból készült háztömböt.

A vegyipar az első 5 éves tervben

A Koreai NDK népgazdaságfejlesztésének első ötéves terve (1957—1961) előirányozta a vegyipar különböző ágainak jelentős fejlődését. A koreai vegyipar jelenleg már gyárt néhány, a különböző müanyagok előállitása szempontjából igen fontos müggyantát. Ebben az évben megkezdik a vinilin policlorid széleskörü gyártását. Megtörténtek az előkészületek a polistiren, nylon, polietilén gyártására, valamint a szilicium alapu müggyanták és a butadien-stiren alapu mügumik előállitására.

A dél-hamgeni tartomány Pongun vegyipari üzemében épül az évi tizezer tonna teljesitményü vinilin osztály. A gyárnak mügumi, vinilinclorid és festékosztálya is lesz.

Áprilisban a Dél-Phenján tartományi Hampho szinesfém gyárban három uj kénsav részleget helyeztek üzembe, melyek évente összesen 15 ezer tonnát termelnek. A Szovjetunió segitségével épült gyárban egy, évi 25.000 tonna teljesitőképességü teljesen automatizált szuperfoszfát részleget és egy, évi 2000 tonna teljesitőképességü rézszulfát osztályt helyeztek üzembe.

Még ebben az évben elkészül a dél-hamgeni tartományban épülő Narhinnam mütrágyagyár is.

Phenján (a Koreai NDK fővárosa) uj, impozáns állomásépülete.

Uj öntözőrendszer

Május elseje tiszteletére befejezték a Phenjántól nyugatra fekvő kijani öntözőrendszer első részét. Ez az öntözőrendszer a legnagyobb lesz a Koreai NDK-ban. Az eddig befejezett rész 4 rajon 20.000 hektár területét fogja öntözni.

Az öntözőrendszer épitési munkálatait 1957 novemberében kezdték el. Hála a munkálatokban résztvevő munkások és parasztok lelkes és áldozatos erőfeszitéseinek, az öntözőcsatorna rendszer ez év végéig elkészül. Az öntözőrendszer hat rajon területén fekvő 51 ezer hektár földet öntöz majd, egy várost ellát vizzel és lehetővé teszi a gabonatermés évi 300 ezer tonnával való növelését.

Az épitkezési munkálatok során tiz millió köbméter földet és 700.000 köbméter követ mozditanak meg, 31 alagutat, 3800 gátat, völgyzárót és hidat épitenek.

Testvérlapjaink irják

Drapelul Roşu

Minél több megtakaritást!

A greoni (Oraviţa rajon) állami gazdaságban dolgozó fiatalok nagy lelkesedéssel csatlakoztak a resicai fémipari kombinát fiataljainak felhivásához: minél nagyobb megtakaritást elérni a termelésben.

A greoni fiatalok elhatározták, hogy az idén ezerháromszáz lej értékü motorinát, 600 lej értékü benzint, valamint 2800 lej értékü motorolajat takaritanak meg. A fenti megtakaritáson kivül 7000 kiló ócskavasat gyüjtenek.

Szabad Szó

Szépül Nagytopolovác

A nagytopolováci szövetkezet előtti térségen 1958-ban parkot létesitettek a dolgozók. A parkot fákkal, virágokkal ültették be, az utak mentén padokat helyeztek el. A szövetkezet dolgozói nemrégen körülkeritették a parkot, befestették a padokat és a keritést.

Az elmult napokban a hétosztályos iskola tanulói is önkéntes munkát végeztek a parkban. Virágot ültettek, fükockákat helyeztek el. A park szépitési munkálataiból kivették részüket a kollektivisták is: kölcsönadták a gazdaság tehergépkocsiját, amellyel az utakhoz szükséges több köbméter homokot, kavicsot és salakot szállitottak.

Fáklya

A szalárdi állami gazdaságban befejezték a rizsvetést

A tartomány állami gazdaságaiban teljes ütemben halad a rizsvetés. A kedvező időjárás, valamint a helyi lehetőségek teljes kihasználásával az utóbbi napokban jelentősen megnövekedett a rizzsel bevetett terület.

Azokban az állami gazdaságokban, ahol idejében megkezdték a rizs vetését, már nagyrészt be is fejezték a munkálatokat. A legjobb eredményt a szalárdi állami gazdaság dolgozói érték el, akik 85 hektárnyi területükön vetettek rizst.

Igazság

Diákmükedvelők körútja

Az elmult héten a kolozsvári Victor Babes és a Bólyai Tudományegyetem 200 tagu müvelődési csoportja sikeres körutról érkezett haza. Az együttes a temesvári főiskolások müvelődési házának, valamint a resicai fémipari munkások és fiatalok meghivására több napos körúton vett részt a Bánságban.

A müvelődési csoport első állomása Temesvár volt. A helybeli diákházban megrendezett előadás nagy sikert aratott. A két testvéregyetem mükedvelőinek három előadása közül kettőt a nagyközönségnek, egyet pedig külön a temesvári főiskolásoknak mutattak be. Az énekkari, népzenei és a könnyüzenei számok, a román és magyar táncok, a szavalócsoport tagjainak szép verstolmácsolása megnyerték a vendéglátók tetszését. Nagy sikert arattak a diákok Resicán is, ahol két alkalommal mutattak be müsort a resicai dolgozóknak.

Kiállítás az atomerő békés felhasználásáról

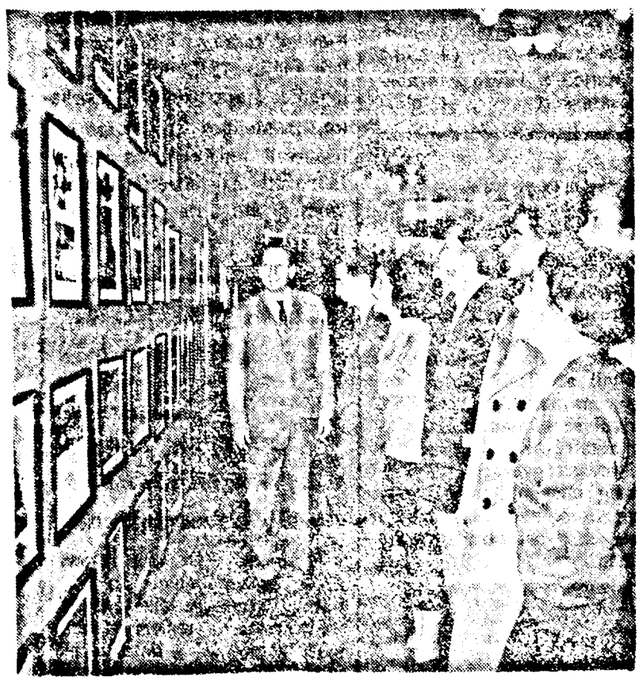

A XX. század nagy felfedezése, az atomenergiának felszabadítása uj korszakot nyitott meg az emberiség történetében. E hatalmas és kimerithetetlennek bizonyuló energiát a pusztítás eszközéből, az élet könnyebbítésére szolgáló eszközzé kell tenni. Az atomenergiát a Szovjetunióban és a szocialista országokban békés célokra használják. Ezt mutatja be a fővárosban nemrég megnyilt kiállítás is, amelyről felvételünk készült.

Dicséretet érdemelnek

A kisiratosi Szabó Árpád kollektiv gazdaságban több műhely létesült az elmult években. Ezek szükségesek a gazdaság fenntartásához. A műhelyek dolgozói csoportban végzik feladataikat. Körömi József csoportvezető hozzáértéssel látja el feladatát.

Torma Imre vezetésével a kovácsműhely dolgozói az uj műhely részére elkészitették a három tüzhelyhez szükséges alkatrészeket és felszerelték azt. Az asztalosok és bognárok, Inklovits József és Faragó István bádogosok segitségével beüvegezték az uj műhelycsoport ablakait, a park részére pedig padokat készitettek. Ugyanilyen lelkesedéssel dolgoztak a szijgyártók is.

Jól dolgoztak a gazdaság traktorosai. Ők ugyanis a kürtösi vasutállomástól közel három vagon követ szállitottak a gazdaság udvarára. A követ utépitésre használják fel.

Szellelki József
levelező

IDŐJÁRÁS

Várható időjárás csütörtökre: Jobbára felhős, hüvös idő. Sokfelé eső. Gyenge keleti szél. Hőmérsékleti értékek nappal 14—18, éjszaka 8—12 fok között. Távolabbi kilátások: változó felhőzet, többfelé eső, hüvös idő.

Készülnek a kulturversenyre

Hazánk felszabadulásának 15. évfordulója tiszteletére a Szakszervezetek Országos Tanácsa versenyt hirdetett az üzemek, intézmények, állami gazdaságok, valamint a gép- és traktorállomások mükedvelő együttesei számára. A versenyen részt vesznek a kórusok, félszimfonikus zenekarok, fuvószenekarok, szinjátszó csoportok, tánccsoportok és rigmusbrigádok.

A versenyszabályzat előirja, hogy a csoportoknak havonta legalább kétszer nyilvános előadáson kell szerepelniök, továbbá azt, hogy müsorukat klasszikus és népi, valamint mai életünket tükröző alkotásokkal kell gazdagitaniok. A verseny az előkészitő és a tulajdonképpeni versenyszakaszra oszlik. A résztvevő csoportoknak a rajoni szakasz megkezdése előtt egy hónappal fel kell iratkozniok a versenyre. Az országos döntőt augusztus 15 és 23. között tartják a fővárosban. A szinjátszó csoportok később versenyeznek. A rajoni szakasz szeptemberben, a tartományi novemberben zajlik le, az országos szakaszra pedig december 15. és 20. között kerül sor.

A mükedvelőket örömmel töltötte el az V. országos verseny hire. Hiszen a verseny alkalmat nyujt tudásuk, eredményeik felmérésére, a hibák felszámolására. A versenyszabályzat megjelenése után, országszerte azonnal munkához is láttak: felfrissitették a zenekarok, kórusok müsorát, uj táncokat tanultak be.

Igy történt ez a CFR klubban is. Miután a mükedvelőkkel ismertették a versenyfelhivás szabályzatát, megkezdődtek a próbák. Azóta is hetenként kétszer hangos a klub a versenyzők énekétől, táncától.

Legtöbb tennivalója a tánccsoportnak akadt. A versenyen ugyanis uj, témás táncot mutatnak be. A táncosoknak meglehetősen nehéz feladattal kellett megbirkózniok, amikor a tánc megtanulására vállalkoztak. Fáradtságos munkát követelt a Borosjenő rajonból gyüjtött kislakai tánc figurájának megtanulása, begyakorlása. De a fiatalokat nem riasztották el a nehézségek. Merész elhatározás ösztönzi őket: első helyezést elérni a rajoni versenyen és tovább jutni egészen az országos döntőig.

Talán nincs is városunknak olyan lakója, aki ne ismerné a CFR 32 tagu fuvószenekarát. A jó tüdejü „rezesek" ott muzsikálnak az ünnepi felvonuláson, a mükedvelők előadásán, de a zenekar tagjai huzzák a jó talpalávalót az elvtársi összejöveteleken is. Az V. országos kulturverseny előkészületeiben ők sem akarnak a táncosok mögött maradni. Sosztakovics, az Ifju gárda cimü müvéből játszanak részleteket, Horceag Pavel tömegdalaival, hazafias dalokkal és munkásindulókkal szerepelnek a versenyen.

A zenekar tagjai nem ismernek fáradtságot. Pedig valamennyien a termelésben dolgoznak, de a zenekari próbákon pontosan megjelennek. Utánpótlásként már nevelik az uj zenészeket, ezek főleg a szakmai iskola tanulói közül kerülnek ki. 15 fiu most még csak a hangszerekkel, hangjegyekkel ismerkedik, de nemsokára együtt muzsikál a zenekar régi tagjaival.

A 75 tagot számláló férfikar Gheorghe Danga, Dinu Stelian müveivel, Rimszki-Korszakov Sztyeppe cimü dalával készül a versenyre.

A szinjátszók Nicolae Tautu Eroina de pe Jii cimü egyfelvonásosával készülnek majd a versenyre.

A repertoár felfrissitéséért és azért az igyekezetükért, hogy minél több fiatalt vonjanak be a müvelődési munkába, dicséret illeti a CFR kulturaktivistáit is. De nagy hibájuk, hogy hosszu idő óta nem tudták megoldani a rigmus-brigádok kérdését. A klubban nem működik egyetlen ilyen brigád sem, de az egyes CFR egységekben sem. Ideje lenne végre megalakitani a rigmusbrigádokat, tevékenységük bebizonyitotta, hogy igen hathatós nevelési eszközt jelentenek, segitenek kigyomlálni a rosszat, lendületet adnak ujabb sikerek eléréséhez.

Igen élénkké tenné a mükedvelők szinvonalas előadását is a rigmus-brigádok müsora. S bár betartották, sőt tul is lépték a szabályzatban előirt havi 2 előadást (5 alkalommal szerepeltek eddig, többek között Kürtösön, Kisszentmiklóson és a Mosóczi-telepi moziban). Jó lenne, ha a legközelebbi előadáson már a rigmus-brigád is szerepelne. S ha már az idei versenyről el is késett a brigád, igyekezzen a jövőben a többi müvelődési csoporthoz hasonló lelkesedéssel, szorgalommal kivenni részét a dolgozók kulturális nevelésének munkájából.

Czakó Margit.

Munkaülés az Állami Filharmóniánál

Az Aradi Állami Filharmónia a közelmultban tartotta első negyedévi munkakiértékelő ülését. A beszámolót Varsandan Ioan elvtárs, aligazgató olvasta fel.

Kitünt, hogy a filharmónia zenei alakulatai közül a népi zenekar végezte a legeredményesebb munkát. Vezetői figyelembe vették a városi és falusi dolgozók kivánságát: a hangversenyeken Arad-környéki népdalokból összeállitott müsorral szerepeltek. Felkeresték a tartomány teljesen kollektivizált falvait és a peremvárosi kulturotthonokat. A sikert mi sem igazolja jobban, mint azok az elismerő levelek, amelyek a kollektiv gazdaságok tagjaitól érkeznek a filharmónia cimére.

Elemezték a szimfonikus zenekar tevékenységét is. A szimfonikus zenekar különösen a január 24-i ünnepségek alkalmával nyujtott kiváló teljesitményt. Az elmult negyedévben a zenekar főleg a jelenkori román zeneszerzők müveit tüzte müsorra. Emellett viszont elhanyagolta a népi demokratikus országok és a szovjet zeneszerzők müveinek bemutatását.

Hangversenyeinken több külföldi müvész és karmester vendégszerepelt. Igy Gustav Schmahl hegedümüvész az NDK-ból, Anna Stella Schic brazil zongoramüvésznő és mások, ezenkivül hazánk számos kires karmestere és előadómüvésze, mint Garbis Zobian tenorista, a fővárosi Opera- és Balettszinháznak tagjai, Voicu Ion hegedümüvész, Vladimir Orlov gordonkamüvész, Vasile Jianu karmester, Mindru Katz zongoramüvész, Mircea Popa karmester és mások.

Az iskolák részére tiz oktató-hangversenyt rendeztünk, egyegy hangversenyt mintegy 400—450 tanuló hallgatott meg. Ezenkivül tartottunk még három nevelő-hangversenyt „Népi motivumok Enescu müveiben" cimmel.

A könnyüzene kedvelők részére négy népszerü hangversenyt tartottunk. Örvendetes az a tény, hogy a hangversenyeken uj hallgatóságot láttunk. Olyanokat, akik eddig nem igen látogatták hangversenyeinket. Igaz ugyan, hogy még nem kielégitő a hangverseny-látogatók száma, de az elért eredmény igen biztató.

Hiányosságunk, hogy a népszerü hangversenyekkel nem szerepeltünk munkásklubokban, valamint a peremvárosi kulturotthonokban.

Az elemzés során megállapitották, hogy az énekkar nem végzett kielégitő munkát. Két hangversenyt tartott, ezek közül egyet Gájban. A jövőben sokkal komolyabb munkát kell végeznie az énekkarnak. Elsősorban növelnie kell a hangversenyek számát.

Az Aradi Állami Filharmónia negyedévi munkaülése eredményes volt. A beszámolóból és a vitákból leszürt tanulságok segitik majd a filharmónia tagjait további munkájukban.

Ilosvai Béla,
az Aradi Állami Filharmónia tagja

Két filmjei

NICOLAE BALCESCU mozi: A pert felfüggesztik. DÓZSA GYÖRGY mozi: Az elveszett földrész (szélesvásznu film). HERBÁK JÁNOS mozi: Mexikói szerenád. I. L. CARAGIALE mozi: Gróf Monte Cristo.

IFJUSÁGI mozi: A világ teremtése. PROGRESUL mozi (Ujarad): Szibériai ballada. MAKSZIM GORKIJ mozi (Mikelaka): Mindennapi ember. SOLIDARITATEA mozi (Gáj): Tul a fenyvesen. TEBA (Üzemi filmszinház): Hétköznapi emberek. ILIE PINTILIE (Üzemi filmszinház): Isten hozta Mister Marshall. DECEMBER 30 (Üzemi filmszinház): A Rumjancev-ügy.

Sport Sport Sport

A városi és rajoni labdarugó-bajnokság eredményei

VÁROSI BAJNOKSÁG:

Egyetértés — Constructorul 3:0 (0:0). Biró: Grosan. A győzelmet jelentő gólokat Budisan I és Milancovici (2) lőtték. Jól játszottak: Kiss és Milancovici, illetve Kertész és Jurca.

Panificatie — Olimpia 3:1 (1:1). Biró: Igna: Jól játszottak: Bede és Kugelmann, illetve Isac.

Strungul — Vörös Trikó 4:3 (4:1). Biró Rasca.

Motor — FZ 2:2 (1:2). Biró: Gheorghiu Paul.

A bajnokság állása a következő:

1. Panificatie	14	9	3	2	27:13	21
2. Strungul	13	10	—	3	21:12	20
3. Motor	13	7	3	3	22:13	17
4. FZ	13	6	3	4	24:15	15
5. Vörös Trikó	13	6	2	5	17:18	14
6. Libertatea	13	6	1	6	21:21	13
7 Olimpia	14	3	3	8	21:27	9
8. Egyetértés	14	3	1	10	13:25	7
9. Constructorul	13	1	2	10	10:32	4

RAJONI BAJNOKSÁG:

Sofronya—Alunis 1:1 (0:0). Biró: Bulboaca. Luca, illetve Einhorn a gollövők.

Világos — Vladimirescu 7:0 (4:0). Biró: Medve. Gollövők: Biró (2) Schmiedt (4) és Tátrai.

Angyalkut—Zimánd 2:1 (1:0) Biró: Onescu. Gollövők: Schmiedt és Fischer, illetve Popa.

Ság—Mácsa 2:0 (0:0) Biró: Igna. A győzelmet jelentő gólokat Buscher lőtte.

Kürtös—Pankota 1:0 (1:0). A rajoni bajnokság rangadóját a jobban előkészitett kürtösi csapat nyerte meg nagy küzdelem után. Az első félidő 36. percében érte el a kürtösi együttes a győzelmet jelentő gólt Mihu révén. Jól játszottak: Mihu, Julean, Pop (a mezőny legjobbja), illetve Hetmann és Hauptmann.

A falusi bajnokság eredményei: Zadareni—Cruceni 4:2 (2:2), Fiscut—Firiteaz 3:0 (2:0), Szépfalu—Szécsány 2:1 (1:0). A városi ifjusági bajnokság eredményei: Bánátul—Vörös Trikó 6:3 (2:2), Constructorul—Libertatea 2:0 (0:0), FZ—Egyetértés 4:2 (2:0). Törpe bajnokság: ICA—Egyetértés 19:0 (9:0), FZ—Banatul 2:0 (0:0).

Szombaton délután játsszák le az Aradi CFR—Temesvári CFR B-osztályu mérkőzést

A B-osztályu bajnokság egyik legérdekesebbnek igérkező mérkőzését, az Aradi CFR—Temesvári CFR találkozót szombaton délután 5 órai kezdettel játsszák le a CFR stadionban. Az első hely kérdése szempontjából rendkivül fontos mérkőzésre az Aradi CFR jó formában levő csapata a szokott módon készül Reinhardt János edző vezetésével. Az összeállitásban sok változás nem lesz. Mindössze annyi, hogy valószinüleg Váczi szerepel majd balszélen.

A Temesvári CFR a Lupényi Minerul ellen vasárnap kitünően játszott. Több gólral is győzhettek volna, de Kiss, a Minerul kapusa ragyogó formában védett. A mérkőzés kritikája szerint különösen a Stepan, Gáll fedezetpár játszott nagyvonaluan. Minden bizonnyal rendkivül érdekes és izgalmas lesz a két csapat bajnoki találkozása.

UTA—Ostrawa válogatott 6:2

Csehszlovákiai turáján az UTA együttese harmadik mérkőzésén nagyon szép játékkal 6:2 arányban győzte le Ostrawa válogatottját. A textilgyári csapat három csehszlovákiai mérkőzésén kétszer győzött, egyszer vereséget szenvedett. A csapat, mint ismeretes vasárnap Aradon játszik a Bákói Dinamó ellen A-osztályu bajnoki mérkőzést.

HIRDETÉSEK

Az Állami Filharmónia hangversenye

Az aradi Állami Filharmónia szimfonikus zenekara este 8 órakor tartja a Kulturpalotában az évad XXXIII. hangversenyét. Müsoron: Gh. Dumitrescu: Esthajnal költemény (bemutató), C. Franck: Szimfonikus variácio zongorára és zenekarra. A. Hacsaturján: II., D-dur szimfonia.

Vezényel: Brinzeu Nicolae, zongoraszólló: Mariela Radulescu (Bukarest).

Az Aradi Állami Román Szinház müsora:

Csütörtökön, május 14-én, este 8 órakor: Partea Leului. Bemutató.

Pénteken, május 15-én, este 8 órakor: Partea Leului.

Szombaton, május 16-án, este 8 órakor: Paradis Pacific.

Vasárnap, május 17-én, este 8 órakor: Partea Leului.

Jegyek a szinház ügynökségénél kaphatók.

Az aradi Prichindel bábszinház

Csütörtökön, május 14-én, délután 4,30 órakor: Punguta cu doi bani.

Szombaton, május 16-án, délután 4,30 órakor: Punguta cu doi bani.

Vasárnap, május 17-én, délelőtt 10,30 órakor: Pataniile unei papusi de lemn és délután 4,30 órakor: Clopoteii minciunilor.

Tavaszi vásár Aradon

Városunkban május 22-23-án tavaszi vásárt tartanak. A vásárra minél több Nagyvárad- és Temesvár tartományi kollektiv gazdaság és termelő hozza fel mezőgazdasági termékeit és állatait.

AZ ORVOSTUDOMÁNYI társaság aradi fiókjának belgyógyászati osztálya, az orr-fül-gége tudományos körrel közösen május 15-én este 7 órakor plenáris ülést tart a fiok Horia utcai 2 szám alatti székházában. Előadók: Dr Butea L., Hauser Olga, Dr. Radu I., Dr. Lung H., Dr. Streza M., Dr. Tomescu St., Dr. Cozma I.

A Marsnak mesterséges holdjai vannak

Lapunk május 9-i számában hirt közöltünk I. Sz. Sklovszkij neves szovjet professzor nagy jelentőségü tanulmányáról, amely szerint a Mars körül mesterséges holdak keringenek. Az alábbiakban részletesen ismertetjük a Komszomolszkaja Pravdában megjelent rendkivül érdekes és figyelemre méltó beszámolót.

I. Sz. Sklovszkij professzor, ismert szovjet tudós, a fizika-matematikai tudományok doktora nemrégiben érdekes hipotézist dolgozott ki a Mars holdjainak eredetéről és természetéről.

Mi a lényege a szovjet tudós feltevésének? Mielőtt azonban erre rátérnénk, nézzük meg röviden milyen fontosabb adatokkal rendelkezik a tudomány a Mars holdjairól. Mint ismeretes, a Mars bolygónak két holdja van: a Phobos és a Deimos. A bolygóhoz a Phobos van közelebb, 9476 kilométer sugaru csaknem köralaku pályán kering a Mars felületétől mintegy 6000 kilométernyire. A Deimos pályája szintén köralaku, sugara 23.500 kilométer. Mindkét hold pályája a Mars egyenlitőjének sikjában fekszik. A holdak méreteit a földről jelenleg nem lehet közvetlenül meghatározni. Ehhez a rendelkezésünkre álló optikai eszközök elégtelenek. A tudósok közvetett számitások alapján azonban arra az eredményre jutottak, hogy a Phobos átmérője körülbelül 16 kilométer, a Deimosé pedig 8 kilométer. A Mars holdjai tehát rendkivül kisméretüek. A föld mesterséges holdjaitól eltekintve a naprendszer egyetlen bolygójának sincsenek ilyen kis holdjai. Egy másik lényeges különbség az, hogy a Phobos és a Deimos nagyon közel vannak bolygójukhoz.

A legkülönbözőbb kozmogóniai elméletek próbáltak magyarázatot adni a Mars holdjainak keletkezésére. Egyesek ugy vélekedtek, hogy a Phobos és a Deimos nem egyebek, mint a bolygó vonzókörébe jutott aszteroidák, azt azonban már nem tudták megmagyarázni, hogy miért keringenek csaknem szabályosan köralaku pályán, mégpedig a bolygó egyenlitőjének sikjában.

Az utóbbi időben a tudósok ujabb különös jelenséget figyeltek meg a Mars holdjainak mozgásában. German Sztruve, orosz csillagász a század elején pontosan kiszámitotta, hogy a Mars két holdja adott időpontban pályájuk melyik pontján látható. 1945-ben egy amerikai csillagász sorozatos megfigyelés után megállapitotta, hogy a Phobos néhány évtized alatt az elméletileg meghatározott pontoktól eltért, előrehaladt pályáján, mégpedig 2,5 foknyira. Az eltérés pedig azt jelenti, hogy a Phobos pályája megrövidült s a hold közelebb került a bolygóhoz, keringése pedig meggyorsult. Vagyis: ugyanaz történt vele, mint a föld mesterséges bolygóival. A mesterséges bolygókat — mint ismeretes — az atmoszféra ellenállása fékezi, ennek következtében közelebb kerülnek a földhöz, mozgásuk pedig meggyorsul.

A szovjet tudós véleménye szerint a Phobos mozgásában olyan nagyarányu változás állott be, hogy a hold hozzávetőlegesen 15 millió év mulva lesik a Marsra. 15 millió év pedig a csillagászatban rendkivül rövid idő.

Mivel magyarázható a Phobos mozgásában bekövetkezett változás? Egyesek ugy vélik, hogy ennek oka a bolygót körülvevő közeg ellenállása. Igen ám, de ha a bolygóközi teret kitöltő anyag ellenállásáról van szó, ez miért nem hat a Deimosra, amely jóval távolabb van a bolygótól. Mások szerint a jelenséget a marsbeli dagály okozza. Egy angol szakember azonban számitásokkal kimutatta, hogy a Mars szilárd kérgében mutatkozó dagály alapján a Phobos mozgása meggyorsulásának csupán egy tizezred része magyarázható meg.

A szovjet tudós kifejti, hogy az emlitetteken kivül a jelenségnek lehetnek más okai is, igy például a bolygó körüli esetleges erős mágneses tér hatása, amely gyorsitaná a Phobos keringését. Idevágó számitásai azonban nem igazolták ezt az elgondolást. A jelenség egy másik okának lehetne tekinteni a Deimos, a Nap és más bolygók vonzóerejének hatását. Igen ám, de a számitások azt mutatják, hogy a Nap és más bolygók vonzóerejének a Deimost és nem a Phobost kellene erősebben befolyásolnia.

I. Sz. Sklovszkij a fentiek alapján azt a következtetést vonta le, hogy sem a holdak eredete, sem a Phobos különös mozgása nem magyarázható természetes okokkal.

A szovjet tudós véleménye szerint a jelenség előidézésében döntő szerepet játszanak a marsbeli atmoszféra felső, ritka rétegei. De tekintettel arra, hogy a Mars atmoszférája olyan magasságban rendkivül ritka, a Phobos nagyon kis tömegü és átlagos sürüségü test kell hogy legyen. És lehetséges-e az, hogy egy szilárd test sürüsége ilyen kicsi legyen? Igen, de csak abban az esetben, ha ez a szilárd test belül üres. S lehet-e üres egy természetes eredetü égitest? Nyilvánvalóan nem! S ezzel el is érkeztünk a szovjet tudós uj hipotézisének lényegéhez: I. Sz. Sklovszkij professzor mindezek alapján kijelenti, hogy a Phobos, sőt bizonyos kevésbé szembetünő, de jól megfigyelhető jelek alapján itélve a Deimos is mesterséges eredetü. Következésképpen: a Phobos és a Deimos a Mars mesterséges holdjai.

Természetesen felmerülhet a kérdés: nem túlságosan nagyok a Mars holdjai ahhoz, hogy mesterséges holdaknak tartsuk? A szovjet tudós véleménye szerint ilyen méretü mesterséges holdak létrehozása gondolkodó lények számára nem megoldhatatlan mérnöki probléma. Néhány évszázad multán már a Föld körül is minden bizonnyal ilyen mesterséges holdak fognak keringeni. Ezeket természetesen olyan nagy távolságra lövik fel, amely többszörösen meghaladja a föld sugarát. Ilyen magasságban pedig az atmoszféra végtelenül ritka maradványai és a dagályok fékező hatása olyan kicsi, hogy többszáz millió évig keringhetnek, tehát sokkal hosszabb ideig, mint ma az emberiség egész története. Ezek a mesterséges holdak tehát az emberi civilizáció sokkal tartósabb emlékei lesznek, mint az „örök" piramisok.

Vajon a Mars holdjai nem egy egykori magasfejlettségü kultura emlékei? A szovjet tudós pozitiven válaszol erre a kérdésre. Igaz ugyan, hogy több más csillagásszal együtt Sklovszkij is ugy vélekedik, hogy jelenleg a Mars bolygó felülete semmivel sem különbözik egy olyan földi fennsiktól, amely 18 kilométer magasságban terülne el a tenger szine felett. Ilyen magasságban természetesen zuzmón és mohán kivül semmi sem élhet meg. A szovjet tudósnak viszont meggyőződése, hogy két-három millió évvel ezelőtt a Marson egészen más volt a helyzet. Feltételezhető, hogy ebben az időben a bolygó atmosztérája oxigéndus volt, a bolygó felületén pedig hatalmas tengerek és óceánok voltak. Sklovszkij szerint ebben az időben magas kulturáju gondolkodó lények éltek a Marson. A szovjet tudós nem bocsátkozik feltételezésekbe azzal kapcsolatban, hogy időközben mi történt a bolygón, meggyőződése viszont, hogy lakói kulturájuk bizonyos fejlődési fokán elhagyták a bolygót. A viszonylag kis vonzóerővel rendelkező Marson egyébként az ürhajózást sokkal könnyebben meg lehet valósitani, mint a Földön.

Sklovszkij véleménye szerint a Mars holdjainak mesterséges eredetét nem csupán elméletileg, hanem gyakorlatilag is be lehet bizonyitani. Ha megfelelő tudományos mérőmüszerekkel felszerelt kutatórakétát lőnek fel a Mars irányába, ez értékes adatokat szolgáltathat a bolygónak és holdjainak természetéről.

A szovjet tudós meggyőződése, hogy az elkövetkező évek vagy évtizedek során a Mars holdjainak mesterséges eredetével kapcsolatos feltevés ujabb tényanyaggal igazolást nyer, vagy pedig más magyarázatot találnak a holdak mozgásában mutatkozó különös jelenségekre.

Jegyzetek a Solidaritatea asztalos szövetkezetből

Váry Gyula elvtárs, a Solidaritatea asztalosipari szövetkezet elnöke egy mappában kotorász s egy cégjelzéses levelet nyujt át:

— Olvassák el, mielött elindulnak az üzembe. S ez nem minden — mutat a levélre — még sokkal többet kell tennünk az igazi tartós elismerés, a hirnév érdekében.

Finom papir, fönt aranymezöben fekete betüvel egy szó: Exportlemn. Alatta a szöveg:

„... kérjük tolmácsolják a szövetkezet dolgozóinak legmelegebb üdvözletünket az elért eredményekért, a jóminőségü áruért, mely teljes megelégedéssel töltötte el a szovjetunióbeli és belgiumi vásárlóinkat... Hasonlóképpen köszönjük munkájukat, melynek minősége a román butoripar dicsőségét hirdette a kölni kiállitáson.“

Szép levél, sokat mond. Váry Gyula szemüvegét törli nagy gonddal, mintha csak szónokolni készülne s amikor már az üveg mögül villan élénk szeme, nagyon csendesen, a megfontolt ember lassuságával sorolja mondanivalóját.

— Igaz, 1952 óta még egyetlen butordarabot sem kaptunk vissza azzal, hogy selejtes és nem felel meg, de ez még nem jelenti azt, hogy megállunk ezen a szinten. Nincs olyan jó, aminél jobbat ne lehetne készíteni. Ez a régi igazság, érvényes ma is, a mi munkánkra, a mi termelésünkre. Szépek, izlésesek, tükörfényesek az itt készült butorok s nem utolsó sorban tartósak is. De technikai átszervezéssel, több munkafázis gépesitésével egyrészt többet, másrészt még jobbat gyárthatnánk. Különben erről meggyőződhetnek a részlegeken is, a dolgozók jobban elmondják, mit kellene még tennünk a jobb minőségért.

Az előkészitő részlegen kezdjük. Itt 8—10 dolgozó fogasgyaluval egyenesiti a készülő büfészekrények ajtajait.

A fiatal Tóth János magyaráz.

— Ezt addig kell gyalulni, mig teljesen sima nem lesz. Egyetlen dudor elronthatja az egészet, több kicsi hullám már a minőség rovására megy... Hogy nehéz-e? Nem, csak egy kicsit szaporátlan. De a jóminőség megéri a fáradtságot.

És tolja a recés gyalut, tempósan, szabályos belefekvéssel. Mint egy szép dallam mindig visszatérő ritmusa olyan ez az imbolygás.

— Bizony az — mondja néhány perccel később a szabászmester a gépházban. — A jó asztalosnak jól kell tudni kalkulálni rajzolni, rajzot „olvasni“, fürészlapot köszörülni, jó sablont készíteni, tizedmilliméternyi pontossággal excentrikus furót beállitani, amely néhány fokkal már tullépi az asztalosmesterség kereteit.

Középtermetü ember a szabászmester, aki most igy folytatja:

Sok munkafázist gépesitettünk, de még többet akarunk. Ehhez azonban sok minden kellene. Először is két gyorsfordulatu marógép, még egy 18 ezres fordulatu felsőmaró, egy kétfürészes hosszuvágó — ezek sok mindent megoldanának.

— A létező gépek mit oldanak meg?

— A létező gépekkel is jóminőségü butort készitünk, de ha azok a gépek, amelyeket felsoroltam, már müködnének, akkor még jobb minőség mellett nagyobb termelékenységet valósithatnánk meg.

— S ez közös cél, ugye?

— Az. Közös cél. De ezen tulmenően az önköltségi árat is csökkenthetnénk, körülbelül 10—15 százalékkal...

— Jöjjenek velem — mondja biztatóan, s a hosszvágó fürészhez vezet. Meginditja, egy deszkalapot rájektet és végignyomja. Aztán megforditja és ismét keresztül tolja.

— Lám, milyen gyorsan ment. Most képzeljék el, hogyha két fürész lenne, egyetlen nyomással lehetne elvégezni ezt a fázist.

Mutatja a vágás helyét. Olyan, mintha gyalulták volna. Semmi sorja sincs a szélének.

— Ez a köszörülés titka. A fog csak a szélén kell marjon. Ha olyan a vágás, mint egy nyomtatott M betü, akkor nincs már munka vele. Ezt jó tudni minden asztalosnak.

... Akárcsak a festők, kis fuvópisztolyokkal fujják az asztalosok a butor különböző részeit. Még nem mindet, mert csak egyetlen levegősüritő van. A nitrolakk lassan kiszoritja a kézifényezést. Tartóssága ugyanolyan, mintha kézzel dörzsölték volna csillogóra.

Sandru Ioan fiatal szabász, akivel utközben hoz össze a véletlen, a kisgépesitésről beszél. Mennyire hasznos ez a további fejlődés szempontjából.

A csiszolók nagyobb helyiségba akarnak berendezkedni. S végig a szövetkezeten szinte minden dolgozó a jövőről beszél. Bár a minőség kérdését feszegetjük, erről keveset mondanak. Munkájuk beszél helyettük. Ugy tartják, hogy a jó munka még nem minden. Jó is legyen, sok is legyen. Szapora. Ez olyan tényező, amely mindenkit foglalkoztat. S mert ez igy van, a minőségről csak annyit, amennyit az elnök mondott, hogy nincs olyan jó, aminél jobbat ne lehetne készíteni.

Ez nem jelszó, hanem közös nagy cél a szövetkezetben...

(b. z.)

Irodalmi estet rendez a Tóth Árpád irodalmi kör

A Tóth Árpád irodalmi kör az RNK Irószövetsége temesvári fiókjának magyar tagozatával együttesen irodalmi estet rendez. A kör tagjai, valamint a temesvári irók már meg is tették az előkészületeket annak érdekében, hogy minél szinvonalasabb előadásban legyen része a hallgatóságnak. Az irodalmi felolvasó estre május 17.-én, vasárnap délután 6 órakor kerül sor az Alimentara Alecsandri-utcai klubhelyiségében. Ezalkalommal temesvári irók, valamint a Tóth Árpád irodalmi kör tagjai olvasnak fel irásaikból.

Szépitik községüket

A kürtösi néptanács végrehajtó bizottságának kezdeményezésére a választó kerületek között állandó jellegü tisztasági és község szépitési versenyt rendeztek. Ez a kezdeményezés nagy visszhangot keltett a választó kerületek lakosai között. Miután a képviselők megbeszélték teendőiket választóikkal, azonnal munkához kezdtek. Mindenütt takaritják a gyalogjárókat, utakat és a vizlevezető árkokat. Iepure Petre, Siclovan Ilie, Mocuţa Ioan, Panitescu Iliana és Pantis Zenovia néptanácsi képviselők személyes példamutatása ösztönzőleg hatott a választó polgárokra is.

Növekszik az újitások száma

A Coopmetal kisipari termelőszövetkezet ujitói élénk tevékenységet fejtenek ki a munka megkönnyitése, meggyorsitása érdekében. Az ujitómozgalom fellendüléséről tanuskodik az ujitások nyilvántartása is, amelybe ebben az évben 35 javaslatot jegyeztek be. A benyujtott javaslatok közül az egyik legjelentősebb Tornea Stefan ujitása, amely az öntött vaslemezek formázásával foglalkozik. Javaslata révén két szakképesitetlen munkás három nap alatt 200 formát képes előállitani. Azelőtt ez a munka komoly szakképzettséget igényelt és igy négy nap alatt csupán 50 ilyen öntőformát készithettek el. Az ujitás révén évente, előzetes számitások szerint, 20.500 lej értékü megtakaritás érhető el. A jól sikerült ujitások közé sorolhatók Fodor István, Koródi Péter, Opletan Ludovic, Kurunci Mihály javaslatai is.

Hotaran Tiberiu,
levelező

Koppantó

Kis készülék, amely nagy javitást igényel

De hát akkor mi értelme van az egésznek? — tesszük fel a kérdést. Tudniillik annak, hogy a Ranghet gyárban már két éve „küzködnek“ egy készülékkel, amelynek állitólagos célja: megkönnyiteni egy alkatrész megmunkálását.

A terjedelmes és sulyos gépalkatrészt az üzem egyik nagy Portal körmarógépén munkálja meg Blaj Gheorghe marós. Érthető, hogy ő maga és az üzemosztály főnöke, Sümegi József is örömmel látnák, ha a készülék segitségével ez a munka könnyebben, gyorsabban folyna, mint eddig...

Igy tehát érthető az is, (de ne feledjük, ennek már két éve!), hogy örömmel vették tudomásul a technikai iroda utasitásai alapján szerkesztett készülék felszerelését.

Csakhogy a készülék nem vált be... vagyis némi módositásra szorult... azaz még ma is módositásra szorul.

Hát... előfordul, hogy valami nem sikerül. Hogy ki, vagy kik tervezték ezelőtt két évvel, talán most nem is lényeges. Viszont az már lényeges, hogy Blaj Gheorghe még ma is gyakran órákat veszit munkaidejéből, mert Zamfiru mérnök, Mot mester és még többen tovább kisérleteznek a készülékkel, ezzel pedig sem gyorsabb, sem jobb munkát nem lehet végezni.

Botos András, az üzem technológusa határozottan kijelentette, hogy amig a készülékkel egyetlen munkadarabot felfognak és pontosan beállitanak a körmarógépre, azalatt a készülék nélkül négy darabot állithatnak be. A készülékkel ugyanis rezgésnek van kitéve a munkadarab és egyszerre csak két oldalról munkálhatják meg, tehát mégegyszer fel kell fogni. A készülék nélkül viszont jobban le lehet rögziteni az anyagot, nincs rezgés, s egyszerre három oldalról munkálható meg, tehát nem kell mégegyszer felfogni.

Nos, tessék kiszámitani a különbséget munkaidőben, minőségben... ehhez már nem is kell kommentár.

Viszont az üzemi MTTE-kör tagjai elgondolkodhatnának a kérdés felett. Es ha már a készülék nem sikerült, ne huzzák vele tovább az időt, hanem igehis, tervezzenek másikat, ami jobb és eléri célját... és kipróbálgatása nem tart hiábavaló módon két évig.

Mert Blaj Gheorghe azért mégis csak szeretne kitünő gépén rövidebb idő alatt jobb munkadarabot előállitani!

Rudas Aladár

Védekezzünk a kolorádó bogár ellen

A városi néptanács mezőgazdasági osztálya felhivja mindazon városi lakosok figyelmét, akik háztáji kertjeikben, az üzemektől és kollektiv gazdaságoktól kapott konyhakerti parcellájukon burgonyát, paradicsomot, kékparadicsomot, vagy paprikát termesztenek ellenőrizzék naponta a kolorádóbogár megjelenését és szükség esetén gondoskodjanak összegyüjtéséről, elpusztitásáról.

Városunk területén több kertben találtak kolorádó bogarat. Ha nem kezdjük meg idejében e veszedelmes kártevők elpusztitását, néhány nap alatt ellephetik és tönkre tehetik az illető kertek és parcellák burgonya termését.

A kolorádó bogarakat petróleummal telt üvegbe gyüjtsük össze és égessük el. Csak az idejében végzett rendszeres ellenőrzéssel menthetjük meg növényeinket a kártevőktől.

Sokréttű munka a csálai állami gazdaságban

A csálai állami gazdaság igazgatói irodájában élénk a forgalom. Különböző vállalatok, gazdaságok megbizottai, s a dolgozók adják egymásnak a kilincset. Ghimon Longhin elvtárs, a gazdaság igazgatója megfontoltan végzi feladatát.

Jelentik, hogy a kürtösi állomásra import tenyészállatok érkeznek. Ezekből a csálai gazdaság is kap. Az igazgató azonnal intézkedik, hogy küldjenek takarmányt. Utána Arvay Traian elvtárs, az uj főgépész a most épülő mechanikai műhely részére szükséges megrendelések ügyében tárgyal az igazgatóval. Arvay Traian ezelőtt a Ranghet gyárban dolgozott, s mint jó szakember, ott is kiérdemelte társai bizalmát. Ezzel érdemelte meg jelenlegi beosztását.

— Megszokta uj munkahelyét? — tesszük fel a kérdést.

— Szeretek dolgozni — mondja — s mint párttag feladatomnak tartom harcolni pártunk és kormányunk határozatainak gyakorlati megvalósitásáért.

Az állami gazdaság előtt álló feladatok

A csálai állami gazdaság előtt nagy feladatok állnak. Ebben az évben 781 tonna buzát, 770 tonna rizst, 110 tonna naprafor gót kell hogy adjon az állami központositott gabonaalaphoz. Ugyanakkor 1184 tonna zöldségfélét és 742 hektóliter tejet.

— Az előttünk álló feladatokat — nyilatkozik Ghimon elvtárs — ugy valósitjuk meg, hogy szorgalmas munkánk mellett a legmesszebbmenően alkalmazzuk a tudományos mezőgazdálkodás előirásait. Nagy figyelmet forditunk a talajjavitásra. Mig tavaly 1000 tonna istállótrágyát hordtunk a földekre, addig ebben az évben már 4000 tonnát szállitunk ki. Kiterjesztjük a növények mesterséges öntözését. Jelenleg 54 hektár buzát és 300 hektár kukoricát termesztünk öntözéses módszerrel. 1960-ban már 1000 hektáron alkalmazzuk az öntözést. Jelenleg eddig termékteien 150 hektáron rizsföldet készitünk.

A csálai állami gazdaságban az önköltségi ár csökkentéséhez nagyban hozzájárul a munkálatok gépesitése. Ezen a téren eredményesen dolgoznak a gazdaság komplex-brigádjai. A tavaszi munkálatok során a legszebb eredményt a Dragan Dumitru agronómus és Socaci Ilie mezőgazdasági mérnök brigádfelelősök vezette 1-es és 4-es számu komplex-brigád érte el.

Az önköltségi ár csökkentését elősegiti a helyi erőforrások hasznositása is.

A mezőn

A konyhakertészetben fürge asszonyi kezek ültetésre szedik a palántákat. A 80 hektár területen folyik a munka.

— Harcolunk a jövedelmezőségért — mondja az igazgató. — Itt egy hektáron paraj volt, már értékesitettük, utána most cukorborsót vetettünk. Nálunk az esőhiány nem probléma.

Közelünkben a csőhálózat porlasztó csöveiből a nap sugaraiban szivárvány szinben csillogva hull a müeső.

A gazdaság ujabb telepéhez érünk: a rizstelephez. Modern csatornahálózat szeli keresztül a 150 hektárnyi területet. Négy hatalmas traktor dübörögve von maga után egy-egy földgyalugépet. Pillanatok alatt tűnik el a domb, telik meg a lapály s asztalsimává válik a föld a gépek munkája nyomán. A rizstelepen mintegy 1200 ember dolgozik még a gátak, a zsilipek épitésén, hogy mihelyt elérkezik az idő, megkezdjék az eddig gyomot és nádat termő földön a rizs vetését.

Távolabb, az életrekelt mezőn öt traktor dolgozik. A föld végén cimkékkel ellátott kis zsákok. Stancu Constantin mezőgazdasági technikus irányitásával a hármas számu komplex-brigád 100 hektáron hibridkukoricát vet — vetőmag lesz belőle. A munka már befejezéshez közeledik. A traktorok Nedescu Aurel és Nedescu Dumitru traktorosok vezetésével nyilegyenes sorokat huznak a jól előkészitett talajon. A gépek után izzadt homlokkal, porosan ballag Bengulescu Ioan, a gazdaság főmérnöke és Cocosila Flore, a Csála II. alosztály mérnöke.

— Nagy figyelemmel végezzük a vetést — mondja Bengulescu főmérnök, — ha elvétünk valamit, tönkretesszük az egész táblát. — Közben büszkén mutatja a vezérlő csatornákat. — Ezeken halad a viz a kukorica öntözésére.

— A csálai állami gazdaságban a dolgozók a vezetőkkel együtt harcolnak feladataik teljesitéséért, tulteljesitéséért.

Goda István

Szervezetten dolgoznak a zimándujfalusi kollektiv gazdaságban

Alig pirkad, s már is nagy a sürgés-forgás a zimándujfalusi Bernáth Andor kollektiv gazdaság udvarán. Ebben az esztendőben a jó szervezés jellemzi a kollektiv gazdaság tevékenységét. A mult években ugyanis többször előfordult, hogy reggel sok időt vesztettek a munka beosztásával. Ez évben minden csoportvezető idejében, előző este megbeszéli munkaközösségének tagjaival, hogy milyen munka vár rájuk a következő napon.

Ilyen körülmények között természetesen összehasonlithatatlanul jobban halad a munka, mint az előző években. A mult hét közepéig például 115 hektáron elvégezték a cukorrépa ritkitását, ugyanakkor 4 hektárnyi területen elültették a dohányt is. Az öntözéses kertészetben is szorgalmasan dolgoztak és a mult hét közepéig 90 ezer különböző palántát ültettek el. Az öntözéses kertészet munkáját hozzáértéssel irányitja Harmath András, a kertészet vezetője. Mindezeken kivül a cukorborsó, zöldbab, cerli-tök és más főzelékfélék második, illetve harmadik kapálását is elvégezték. Ezekben a munkákban különösen kitüntek az 1-es brigád hatos csoportjának tagjai Katona Jánossal az élen. Dicséretre méltó Tillinger István elnök, Mód József és Zámboj Pál brigádvezetők odaadó munkája. Ők ugyanis a tagsággal együtt arra törekednek, hogy a gazdaság minél szebb terméseredményeket érjen el.

Kocsis János
levelező

Uj gyermekkocsikat gyártanak

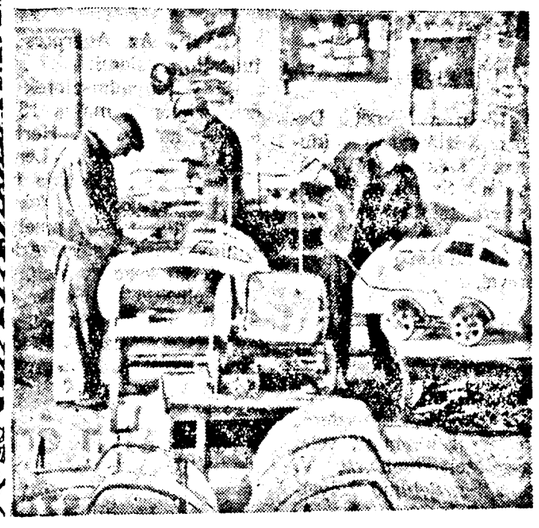

A Vointa kisipari termelőszövetkezet dolgozói nemrég kezdték meg egy ujfajta gyermekkocsi sorozatgyártását. Az uj gyártmány szükség szerint átalakitható sport- vagy csukott kocsinak. Az uj gyermekkocsik bizonyára nagy népszerüségre tesznek majd szert.

EGY A SOK KÖZÜL

Napfény fürészti a Tebagyár fehér épülettömbjét. A műhelyek hatalmas ablakain és a betonozott udvar közepén levő szökőkut vizén meg-megcsillan a napsugár és szivárványos ragyogással árasztja el az egész gyárat.

Kövessük Deák Ferenc elvtárssal, a szövőde teremmesterével az előkészitő műhelyekből érkező anyag utját.

A szövőde üvegtetejü világos csarnokában a szövőgépek százainak csattogó zaja hallatszik. A május 1 tiszteletére kezdeményezett szocialista verseny tovább folyik a gyár összes részlegein s az élvonalba jutást jelző piros zászlócskák száma állandóan szaporodik.

Egy ilyen kis háromszögletü piros selyemzászló disziti Bradea Ecaterina egyik gépét is. A zászlón aranybetük hirdetik, hogy ez a dolgozó a gyár élenjáró brigádjához tartozik. Ecaterina, a mosolygóarcu, barna leányka, mindössze 19 éves. Munka közben — két gépet kezel — feltünik mozdulatainak biztonsága és határozottsága. A „Borsec“ és a „Stamba“ anyagot gyártja Ecaterina — mégpedig sikerrel — a terv 10 százalékos tulteljesitésével.

Deák elvtárs megjegyzi, hogy ez a kiváló dolgozó textilipari szakmai iskolát végzett és 1957 óta képesitett munkása a gyárnak.

Bradea Ecaterina élesdi kollektivista parasztok gyermeke: hat testvére közül négy iskolába jár, pionir, kettő pedig dolgozik, IMSz-tag. És ő? Ő a szövődei IMSz-alapszervezet titkára és párttagjelölt.

Most néhány pillanatra megszakitja a munkát s ezt mondja:

— Hazaftas brigádunk részt vesz minden önkéntes munkában. Sok fát ültettünk, virágágyásokat készitettünk és az épitkezés körül is segitünk, hiszen ez a gyár folyton épül — mondja mosolyogva — s mosolya is mutatja, hogy a gyár milyen közel áll a szivéhez.

Terveit igy ismertette:

—Tanulni fogok — mondja Ecaterina, — jövőre beiratkozom az esti liceumba, szeretnék leérettségizni. S akkor majd következzék az egyetem...

Bradea Ecaterina minden bizonnyal valóra váltja terveit. Erre öntudata, szorgalma is biztositék.

★

Piros zászlócskák intenek búcsut a szövődéből távozó látogatóknak. A sok közül egynek a tulajdonosát ismertettük meg az olvasókkal — egy fiatal szövőnőt, társadalmunk törekvő, szakképzett tagját: Bradea Ecaterinát.

Csermői Pál

Majláti levelezőnk tudósitásaiból

Szorgalmasan dolgoznak a kollektivisták

A tervszerüsitett munkálatokat a majláti kollektivisták maradéktalanul elvégezték. A növényápolással párhuzamosan vetettek és ültettek is. A mult héten például hozzákezdtek a korai kukorica kapálásához. Hétfőn befejezték a napraforgó kapálását. Ugyanakkor elvégezték a 120 hektár cukorrépával bevetett területen az egyelést is.

Ezzel párhuzamosan 40 hektáron muhart vetettek. Elültették a dohányt és a vitaminpaprika nagyrészét is.

Szorgalmasan dolgoznak a majláti kollektivisták. Nehéz lenne megállapitani, kik az élenjárók, a tagság egyöntetüen, egyforma odaadással dolgozik a jó termés biztositásáért.

Az épitő brigádról

Szorgalmas emberekből áll a kollektiv gazdaság 26 tagu épitő-brigádja is. Vezetését Szalma Gáborra bizták, aki nem egyszer bebizonyitotta rátermettségét e feladat ellátására. A brigád vezetője nemrégen jelentette a vezetőtanácsnak, hogy a kollektivisták számára 14 uj lakóházat épitettek, ugyanakkor 4 házat kijavitottak, rendbehoztak.

A gazdaság számára 30 vagon buza befogadására alkalmas raktárat is készitenek. Az épitőanyagot idejében beszerezték s most az épités gyors ütemben halad.

Önkéntes munkával

A majláti iskola tanulói a Világifjusági Találkozó tiszteletére vállalták, hogy 3000 kiló ócskavasat gyüitenek. A gyermekek szorgalmasan gyüjtögették az ócska, hasznavehetetlen vasdarabokat és rövid idő multán jóval többet gyüjtöttek össze, mint amennyit igértek: több mint 7000 kilót. Igéretük teljesitéséhez segitséget nyujtottak a pedagógusok is.

Libus Piroska,
levelező

IMSz propagandisták figyelmébe!

Az „Ismerjük meg hazánkat“ IMSz politikai körök és az esti tanfolyamok propagandistái jelenjenek meg pénteken, május 15-én délután 5 órakor az IMSz városi bizottságának 37-es számu szobájában.

Az iratosi kendergyárban

Sok minden változott az utóbbi időben az iratosi Junius 11 kendergyárban.

A gyár szorgalmas, lelkes munkaközössége megkezdte a gyárépületek és a környék rendbehozását, szépitését. Az épületeket tatarozták, befestették, az utakat rendbehozták. Az épületek közötti területen szép parkot létesitettek. Ezt a kis pihenőparkot festett keritéssel vették körül, az utak mentén pedig padokat helyeztek el. A park azóta a munkások legkedvesebb pihenőhelye.

A gyermekekre is gondoltak, játszóhelyet jelöltek ki számukra, ahová különböző játékokat helyeznek majd el. Labdarugó pályát is létesitettek. Mindezeken kivül természetesen megfelelő gondot forditottak a munkás-szállások rendbehozására és felszerelésére. Megszépült az étkezde is.

Mindez a munkások alkotókészsége és szorgalma révén valósult meg. Ahhoz azonban, hogy teljes képet adjunk az iratosi kendergyárról, meg kell emlékezünk a termelési eredményekről is. A jól megszervezett termelőmunka eredményeként áprilisi tervelőirányzatukat 24-ig teljesitették a Junius 11 kendergyár dolgozói.

Maghiaru Emil
levelező

A Szovjetunió lakossága: 208.826.000

MOSZKVA. (Agerpres). — TASZSZ:

Moszkvában közzétették a Szovjetunió Minisztertanácsa mellett működő Központi Statisztikai Igazgatóság hivatalos közleményét a népszámlálás ideiglenes adatairól. A közlemény rámutat arra, hogy 1959 január 15-én a Szovjetunió lakosainak száma 208,826.000 volt. 1939-hez viszonyítva a lakosság száma 18,100.000-el növekedett.

A népszámlálás adataiból kitünik, hogy a Szovjetunió lakosai közül 94,000.000 a férfi (45 százalék) és 114,800.000 a nő (55 százalék).

A Szovjetunióban 25 olyan város van, amelynek lakossága meghaladja az 500.000-et. Köztük három város lakosainak száma felülmulja az 1,000.000-t. Ez a három város Moszkva — 5,032.000 Leningrád — 2,888.000 és Kijev 1,102.000 lakossal.

A közlemény feltünteti a szövetségi köztársaságok lakosainak számát is. Az OSzSzSzK lakosainak száma például 117,494.000, az Ukrán SzSzK-ban 41,893.000, a Bielorussz SzSzK-ban 8,060.000 stb. A Szovjetunióban a halandóság arányszáma — 7,5 ezrelék — világviszonylatban a legkisebb.

A születések arányszáma igen magas s meghaladja a 25 ezreléket.

A forradalomelőtti időszakhoz viszonyítva az általános halandóság egynegyedére, a gyermekhalandóság egyhetedére csökkent.

Az utóbbi időben a Szovjetunió lakosságának természetes szaporulata meghaladja az évi 3,500.000-et.

A genfi külügyminiszteri értekezlet

A. A. Gromiko megbeszélései

GENF. (Agerpres). — A TASZSZ közli:

Május 13-án a Német Demokratikus Köztársaság küldöttségének székhelyén A. A. Gromiko, a Szovjetunió külügyminisztere találkozott Lothar Bolz-al, a Német Demokratikus Köztársaság külügyminiszterével.

★

Május 13-án délelőtt A. A. Gromiko, a Szovjetunió külügyminisztere fogadta von Brentanot, a Német Szövetségi Köztársaság külügyminiszterét és megbeszélést folytatott vele. A megbeszélésen részt vett V. A. Zorin, a Szovjetunió helyettes külügyminisztere, A. A. Szmirnov, a Szovjetunió nagykövete a Német Szövetségi Köztársaságban, I. I. Iljicsev, a Szovjetunió külügyminisztériumának osztályfőnöke, D. Greve, a Német SzK Egyesült Államok-beli nagykövete és Duckwitz, a Német SzK Külügyminisztériuma keleteurópai osztályának vezetője.

Macmillan:

Reméljük, hogy a genfi értekezletet a kormányfők értekezlete fogja követni

LONDON. (Agerpres).

Macmillan angol miniszterelnök kedden felszólalt a Newspaper Society által rendezett estebéden. A genfi értekezletről szólva a miniszterelnök többek között kijelentette: „továbbra is reméljük, hogy haladást érünk el és hogy a genfi értekezletet a kormányfők értekezlete fogja követni."

A május 13.-i ülés

GENF. Az Agerpres különtudósítója jelenti:

A külügyminiszterek genfi értekezletének május 13.-i ülésén — amelyen C. Herter elnökölt — folytatták Lengyelország és Csehszlovákia küldöttségei részvételének kérdésével kapcsolatos vitát, amelyet a külügyminiszteri értekezlet előző ülésén kezdtek meg.

Az elnöklő C. Herter elsőnek A. A. Gromikonak, a szovjet küldöttség vezetőjének adta meg a szót, aki meggyőző bírálat tárgyává tette a nyugati hatalmak negatív álláspontját Csehszlovákia és Lengyelország képviseletével kapcsolatban. A Szovjetunió külügyminisztere azonban azt a meggyőződését fejezte ki, hogy a közeljövőben sikerül megegyezésre jutni e kérdés felett.

Ezután Herter amerikai külügyminiszter szólalt fel, aki rövid általános jellegű nyilatkozatot tett a genfi értekezlet céljaival kapcsolatban. Hasonló nyilatkozatokat tettek Franciaország és Anglia külügyminiszterei is.

Általában — amint arra a szovjet küldöttség szóvivője a gyülés után tartott sajtóértekezleten rámutatott — elmondható, hogy a hozzászólások jóakaratu és megértő szellemben készültek, kivéve a francia küldöttség hozzászólását.

A 13.-i ülés két és fél órát tartott.

A külügyminiszteri értekezlet következő ülésére csütörtök délután kerül sor.

A genfi értekezleten résztvevő küldöttségek szóvivőinek sajtóértekezlete

GENF. Az Agerpres különtudósítójától:

A külügyminiszterek második ülése után az értekezleten résztvevő küldöttségek szóvivői sajtó értekezletet tartottak. Lengyelország és Csehszlovákia részvételéről tárgyaltak. A közvélemény általában amellett van, hogy a két ország képviselői részt vegyenek a külügyminiszteri értekezleten.

Különösképpen nagy érdeklődést váltott ki a Német Demokratikus Köztársaság küldöttsége szóvivőjének sajtóértekezlete, amelyen igen sok ujságíró vett részt.

Gerhard Kegel, a Német Demokratikus Köztársaság küldöttségének szóvivője kijelentette, hogy véleménye szerint a Lengyel Népköztársaságnak és a Csehszlovák Köztársaságnak törvényes joguk egyenjogu félként részt venni a genfi értekezlet munkájában. A szóvivő hangsulyozta, hogy a Lengyel Népköztársaság és a Csehszlovák Köztársaság Németországgal szomszédos államok és hogy Csehszlovákiának közös határai vannak mindkét német állammal. Igy hát természetes, hogy a külügyminiszteri értekezleten megvitatott problémák rendkivüli jelentőségüek ezen államok számára.

A Német Demokratikus Köztársaság és az emlitett két állam — Lengyelország és Csehszlovákia — között szoros baráti és együttmüködési kapcsolat áll fenn. Mi azt óhajtjuk, hogy Nyugat-Németország is létesitsen normális kapcsolatokat ezekkel az országokkal.

Von Eckhardt, a Német Szövetségi Köztársaság szóvivője egészen más álláspontra helyezkedett Lengyelország és Csehszlovákia részvételét illetően a külügyminiszteri értekezleten. Kijelentette, hogy a nyugat-német kormány helyesli a nyugati hatalmak álláspontját, vagyis, hogy Lengyelország és Csehszlovákia ne vegyen részt az értekezlet vitájában. A bonni kormány véleménye szerint a két emlitett állam képviselői csupán bizonyos kérdések tárgyalásánál tanácsosi minőségben vehetnének részt az üléseken. Ugyanez a véleménye a nyugati hatalmaknak is. Arra a kérdésre, hogy milyen problémákat vet fel a bonni kormány, a szóvivő kijelentette, hogy a határkérdéseket. A szóvivő kijelentette továbbá, hogy a bonni kormány nem tesz közzé semmifféle nyilatkozatot a genfi értekezleten megvitatott kérdésekben elfoglalt álláspontjáról. Eckhardt kifejezte azt a „reményét", hogy a nyugati hatalmak nem fogják megengedni a két német állam küldöttségeinek, hogy az értekezlet keretében a megvitatott kérdések lényegét illetően kifejtsék elvi álláspontjukat.

A Béke Világtanács levele Gromiko szovjet külügyminiszterhez

GENF. (Agerpres). TASZSZ:

A. A. Gromiko, a genfi külügyminiszteri értekezleten résztvevő szovjet küldöttség vezetőjének cimére Stockholmból a következő távirat érkezett:

„A Béke Világtanács stockholmi ülésszaka jelentős eseményként köszönti az Egyesült Államok, Franciaország, Nagy-Britannia és a Szovjetunió külügyminisztereinek értekezletét. A Béke Világtanács azt kivánja, hogy az értekezleten mielőbb megegyezés jöjjön létre s meggyőződése, hogy ez kifejezi az összes népek reményét. Az egész emberiség azt óhajtja, hogy az értekezlet teremtse meg a jóakarat légkörét, ami megkönnyitené a magassiku értekezlet munkáját, lehetővé tenné számára az atomháboru veszélyének elháritását és azt, hogy a hidegháboruról rá lehessen térni a békés egymás mellett élés utjára. A Béke Világtanács szivélyes jókivánságait küldi és sikert kiván a konferencia munkájához.

A Béke Világtanács".

Befejeződtek a tárgyalások a Koreai NDK és a Magyar NK párt- és kormányküldöttségei között

PHENJAN. (Agerpres).

A Koreai Központi Távirati Iroda közli, hogy május 13-án Phenjánban befejeződtek a Koreai NDK és a Magyar NK párt- és kormányküldöttségei közötti tárgyalások.

A tárgyalások során a két országot közösen érdeklő kérdéseket vitattak meg és megvizsgálták a két ország közötti baráti és együttmüködési kapcsolatok állandó kiszélesitésének kérdését. A megbeszélések a kölcsönös barátság és megértés légkörében folytak.

Május 13-án a phenjani dolgozók nagygyülést tartottak a magyar párt- és kormányküldöttség tiszteletére. A gyülésen felszólalt Kim Ir Szen, a Koreai Munkapárt Központi Bizottságának elnöke, a Minisztertanács elnöke és Münnich Ferenc, az MSzMP Politikai Irodájának tagja, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke.

A nyugatnémet és az angol diákság képviselői emlékiratot terjesztenek a külügyminiszteri értekezlet elé

GENF. (Agerpres).

A genfi sajtóházban kedden nyilvánosságra hozták az angliai és nyugat-németországi egyetemek 3—3 diákképviselőjének nyilatkozatát. A hat tagu küldöttség emlékiratot terjeszt a külügyminiszteri értekezlet elé. Az emlékirat a következő javaslatokat tartalmazza:

— Tiltsák el az atomfegyvert Németországban.

— A Német Demokratikus Köztársaság és a Német Szövetségi Köztársaság létesitsen egymással diplomáciai kapcsolatot.

— Létesitsenek Közép-Európában demilitarizált övezetet, amely alapul szolgálhat Németország ujraegyesitésére.

Az emlékirat javasolja a gazdasági és kulturális kapcsolatok fejlesztését a Kelet és Nyugat között és hangsulyozza, hogy Nyugat-Németország nukleáris leszerelése azonnali gyakorlati és szükséges lépés, amely nélkül Németország ujraegyesitése nem valósitható meg.

A Béke Világtanács jubiláris ülésszaka

STOCKHOLM. Az Agerpres különtudósitója jelenti:

A Béke Világtanács jubiláris ülésszaka kedden délután folytatta munkáját.

John Bernal jelentésének vitájában felszólalt Han Sen Ya, a koreai békeharcosok küldötte. Kijelentette, hogy a Távol-Keleten a béke ügyének ellenségei még most sem szüntetik meg mesterkedéseiket. A koreai küldött rámutatott arra, hogy az amerikai imperializmus véglegesen be akarja fészkelni magát Dél-Koreába, Dél-Vietnámba és egész sor délkelet-ázsiai országba. A koreai küldött a továbbiakban felhivta a békeharcosokat: kisérjék éber figyelemmel a háborus uszitók cselszövéseit, akadályozzák meg, hogy ezek félrevezessék a tömegeket, mindenekelőtt a nyugati országok lakosságát.

Hasonló értelemben nyilatkozott Ben Szliman tuniszi küldött és Szaudi, az ázsiai és afrikai országok szolidaritási tanácsának küldötte.

Clara Maria Fassbinder professzor (NSzK) a béke világmozgalom soron lévő feladatairól szólva hangsulyozta, hogy a közvélemény ujabb rétegeit kell bevonni a békeharcba.

L. Mencaraglia, az olasz békeharcosok küldötte szintén arról beszélt, hogy egyesiteni kell a békeharcosok összes erőit.

Az amerikai békeharcosok nevében dr. Fritchman szólalt fel. Az amerikai tudósok — mondotta — Pauling köré tömörültek, hogy közösen lépjenek fel az atomfegyverkezés ellen. Az Egyesült Államok egész területén terjed a nukleáris kisérletek megszüntetését követelő mozgalom. Bizottságok alakulnak, amelyekben részt vesznek szenátorok, városi polgármesterek, munkások, egyszerü emberek. A keresztény egyházak képviselői nemrégiben Clevelandban gyülést tartottak és követelték a nukleáris fegyverkisérletek megszüntetését, a békés egymás mellett élést a szocialista országokkal.

Millió és millió amerikai számot vet azzal, hogy óriási felelősség hárul az amerikai népre, mert megengedte Hirosima és Nagaszaki atombombázását. Tény, hogy az amerikai egyszerü emberek véleményét akkor kérték ki, amikor már a kormány jóváhagyta a szégyenletes akcióra vonatkozó határozatot.

A hatóságok féktelen militarista propagandát folytatnak, üldözik a békeharcosokat. Mindez megnehezíti a lakosság széles rétegeinek bevonását az aktiv békeharcba. Az amerikai békeharcosok azonban korántsem szándékoznak feladni a küzdelmet.

Fritchman ezután bemutatta a küldötteknek Anton Refregier amerikai festőművészt, aki a béke-világmozgalomnak ajándékozta „A nő, a béke védnöke" cimü szobrot, Santo Sanfrancisco-i szobrászművész alkotását.

A nyugati hatalmak Spanyolországnak a NATO-ba való felvételét tervezik

LONDON. (Agerpres).

A Times cimü angol lap beszámolt arról, hogy az USA, Nagy-Britannia, Franciaország és Nyugat-Németország külügyminisztereinek nemrég Párizsban lezajlott értekezletén Spanyolországnak a NATO-ba való felvételét is megtárgyalták. Spanyolország felvételét — irja a lap — messzemenően támogatta Franciaország és rokonszenvvel fogadta több NATO állam. De még mindig komoly ellenvetések is vannak Spanyolország felvétele körül. A francia kezdeményezés máris egyenetlenséget idézett elő az atlanti hatalmak között.

A Times emlitett cikkének megjelenése után az angol külügyminisztérium szóvivője megcáfolta, hogy a párizsi értekezleten megvitatták volna Spanyolország NATO-ba való felvételének kérdését.

Az USA hidrogénbombákat adott „kölcsön" Angliának

A New York Herald Tribune cimü amerikai lap Londonból jelenti, hogy Nagy-Britannia hadügyminisztériuma megerősitette az amerikai és angol sajtóban megjelent azon hireket, miszerint a brit légierők egységei „kölcsönképpen" bizonyos számu hidrogénbombát kaptak az Egyesült Államoktól.

Ezeket a bombákat — irja a továbbiakban a lap — angol gyártmányuakkal helyettesitik, mihelyt Nagy-Britannia elegendő számban fog ilyen bombákat gyártani.

Hasonló „kölcsönadási" szerződés van érvényben az USA és Anglia között az Angliában elhelyezett Thor tipusu amerikai távvezénylésü lövedékek atomtöltetét illetően is.

Franciaország „pacifikálni" akarja Algériát

PARIZS. (Agerpres).

Michel Debré francia miniszterelnök május 12-én a rádióban és a televizióban beszédet mondott Algéria kérdéséről.

A miniszterelnök kijelentette, hogy Franciaország „pacifikálni" akarja Algériát, ami azt jelenti, hogy a kormány folytatja eddigi politikáját és erőszakkal elnyomja az algériai nép nemzeti felszabaditó mozgalmát. Michel Debré azonban elismerte, hogy Algéria „pacifikálása" hosszu időt vesz igénybe.

N. Sz. Hruscsov Kisinyovban

KISINYOV. (Agerpres). — TASZSZ:

N. Sz. Hruscsov május 13-án délelőtt Kisinyovba, a Moldvai SzSzK fővárosába érkezett, hogy átadja a Lenin rendet, amellyel ezt a Köztársaságot a mezőgazdaságban elért sikereiért tüntették ki.

Manolisz Glézosz szabadonbocsátásáért

— A Nemzetközi Ujságiró Szervezet távirata Dag Hammarskjöldhöz —

PRAGA. (Agerpres). — Ceteka.

A Nemzetközi Ujságiró Szervezet titkársága az ENSz főtitkárához intézett táviratában követeli Manolisz Glézosz görög ujságiró szabadonbocsátását.

59 ország 70 ezer sajtó dolgozója nevében — hangzik a távirat — azzal a kéréssel fordulunk Önhöz, lépjen közbe Manolisz Glézosz szabadonbocsátása érdekében. Manolisz Glézosz, akit több, mint 5 hónap óta törvénytelenül börtönben tartanak, Görögország nemzeti hőse, tehetséges és önfeláldozó ujságiró, a békéért, demokráciáért és a haladásért vivott harcban szerzett különleges érdemeiért az ujságirók nemzetközi dijával tüntették ki.

Azzal a kéréssel fordulunk Önhöz, hogy vesse latba minden tekintélyét, hogy tegyenek eleget ezer és ezer ember óhajának, akik Manolisz Glézosz szabadonbocsátását követelik.

Újabb provokációs kisérlet a nemzetközi légkör megmérgezésére

BERLIN. (Agerpres). — TASZSZ:

A nemzetközi feszültség enyhitésének ellenfelei, arra törekedve, hogy megmérgezzék a nemzetközi légkört s hogy meghiusitsák a Kelet és Nyugat közötti tárgyalásokat, az utóbbi időben fokozzák provokáló akcióikat Nyugat-Berlinben.

A genfi értekezlet megkezdését követő napon a nyugatberlini szenátus, Willy Brandt polgármesterrel az élen, ujabb akciót inditott a berlini helyzet sulyosbitására.

A provokáció ezuttal „ünnepség" formáját öltötte, amelyet az ugynevezett „nyugat-berlini blokád" megszüntetésének tizedik évfordulója alkalmából rendeztek. A nagy pompával szervezett ünnepségen részt vettek azok az amerikai, angol és francia tábornokok és politikusok, akik felelősek Berlin széttagolásáért és azért, hogy a városnak ez a része ugynevezett „frontvárossá" alakult át. A megjelentek között voltak Clay és Robertson tábornokok, az USA és Anglia németországi volt főbiztosai, a nyugati hatalmak nyugat-berlini volt parancsnokai, továbbá Attlee, Schumann és más politikusok. A bonni kormány részéről, amelynek jóváhagyásával és támogatásával ezt a provokációt előkészitették, több miniszter és a Bundesrat elnöke érkezett Nyugat-Berlinbe. Meghivták az ünnepségre azoknak az amerikai, angol és francia pilótáknak a családtagjait, akik 1949-ben a Nyugat-Németország és Berlin közötti légivonalon repülőkatasztrófa következtében életüket vesztették. Noha az 1949-es repülőkatasztrófák a nyugati hatalmak hidegháborus politikájának következményei, gátlás nélkül a Szovjetuniót teszik ezekért felelőssé. A nyugat-berlini ujságok és a rádió az utóbbi napokban rágalomhadjáratot inditott a Szovjetunió és külpolitikája ellen. Az ünnepség csucspontja volt a május 12-én szervezett gyülés, amelyen felszólalt Kaisen, a Bundesrat elnöke, Clay tábornok, Brandt nyugat-berlini polgármester és mások. Állást foglaltak amellett, hogy továbbra is fenn kell tartani a nyugat-berlini megszállási rendszert és felkérték a nyugati hatalmak kormányait, helyezkedjenek „szilárd álláspontra" a Szovjetunióval szemben. Más szóval követelték az erőpolitika folytatását.

A nyugat-berlini reakciós körök lázas tevékenysége a genfi értekezlet idején nem egyéb, mint próbálkozás arra, hogy bizonyos nyomást gyakoroljanak a genfi értekezletre. A nyugat-németországi és nyugatberlini reakciós erők a nyugati országok bizonyos köreinek támogatásával arra törekszenek, hogy minden eszközzel elgáncsolják a berlini kérdés békés megoldását és fenntartsák a hidegháboru légkörét.

Néhány sorban

Ibrahim Abbud, szudáni miniszterelnök meghivására I. Haile Szelasszié, Abesszinia császára októberben hivatalos látogatást tesz Szudánban.

★

A vietnámi Thainguyen várost, a Viet Bak autonom tartomány fővárosát százezer lakosu modern ipari központtá alakitották át.

★

Az USA-beli Texas, Oklahoma, Iowa, Kansas, Missouri és Wisconsin államokban hatalmas orkán pusztitott. Az orkán sulyos károkat okozott.

★

Az indonéziai kormánycsapatok néhány nap óta ismét megkezdték a hadműveleteket Celebeszen a lázadók maradványai ellen. Csapatokat szállitottak partra a közép-celebeszi Mamudzsu szigeten, ahol még lázadók tanyáznak.

Fritz Bock osztrák kereskedelem- és ujjáépitésügyi miniszter Nyikolaj Patolicsevnek, a Szovjetunió kereskedelmi miniszterének vendégeként május 12-én Moszkvába érkezett. Bock részt vesz a Moszkvában rendezett osztrák ipari kiállitás megnyitó ünnepségén. Fritz Bock annak a reményének adott kifejezést, hogy a moszkvai osztrák ipari kiállitás elő fogja segiteni a szovjet-osztrák kereskedelmi kapcsolatok fejlesztését.

★

Mint ismeretes, Kenyában a holai gyüjtőtáborban márciusban 11 kenyai hazafi meghalt az angol hatóságok embertelen bánásmódja következtében. Ezzel kapcsolatban az angol kormány bejelentette, hogy fegyelmi intézkedéseket foganatosit a holai tábor parancsnoka és helyettes parancsnoka ellen.

★

Mint a La Prensa cimü argentinai lap jelenti, a rendőrség megtámadta a kommunista párt Mendoza tartományi székházát. Mendoza, San-Roude, San-Rafael, Lujan, Las Rozas városokban a kommunista párt székházait bezárták. A rendőrség házkutatást tartott a kommunista párt egyes vezetőinek lakásán.

★

A sziciliai Augusta kikötőbe május 12-én több angol, olasz és görög hadihajó érkezett. A hajók résztvesznek a három országnak a Földközi tengeren végzendő hadgyakorlatain.

★

Mexikóban sulyos közlekedési baleset történt. Egy autobusz belerohant egy személyvonat mozdonyába. Tizenhat ember életét vesztette, negyvenöt megsebesült.

Rádiomüsor

Csütörtök, május 14.

BUKAREST I.: 6: Hirek. 6,15: Falusi hiradó. 6,25: Hangszerszólók. 6,45: Pionir-müsor. 7: Hirek, sajtószemelvények. 7,15: Indulók. 7,30: Román népi táncok. 8: Sajtószemle. 9: Operett-részletek. 10: Román népzene. 10,30: Esztrád-muzsika. 11: Hirek. 11,33: A dolgozó parasztság énekeiből. 12,35: Román népzene. 13: Hirek. 13,05: A főváros hangversenytermeiből. 14: Esztrád-hangverseny. 14,40: Uj élet, uj énekek. 15: Hirek. 15,10: A csehszlovák zenei hét müsora. 15,45: Felolvasás. 16: Operett-részletek. 16,40: Könnyüzene. 17: Hirek, időjárásjelentés. 17,15: A béke szolgálatában. 18,05: Tudományos almanach. 18,30: Ajándék müsor. 19: Hirek. 19,05: Rádiótörvényszék. 19,30: A hét dalaiból. 19,45: Hangverseny-közvetités. 22: Hirek, időjárásjelentés, sport. 23: Éji hangverseny. 23,52: Hirek.

BUKAREST II. 14: Hirek. 14,07: Román népzene. 15: Mindenről — mindenkinek. 16: Hirek, időjárásjelentés. 16,30: Itt Moszkva beszél! 17: Énekhangverseny. 17,25: Orvosi tanácsadó. 17,30: A népek legendáiból. 18: Hirek. 18,05: Bányászdalok. 18,20: Hangverseny-közvetités. 19: Orosz nyelvlecke. 19,15: Riport-müsor. 19,30: Uj hangfelvételek. 19,52: Jóéjszakát gyerekek! 20,15: Román könnyüzene. 20,45: Énekszámok. 21: Hirek, sport, időjárásjelentés. 21,15: Énekszámok. 21,30: Román népzene. 21,45: Szülők és gyermekek. 22: Schubert-müvek. 23: Hirek. 23,15: Román kórusművek. 23,40: Doinák.

A Vörös Lobogó szerkesztősége és kiadóhivatala: Karl Liebknecht utca 2—4. szám. Telefon: Szerkesztőség: 30-87, 16-92, 35-69. Kiadóhivatal: 16-92. Nyomda: 20-77. Tip. I.O.L.L. Arad.